

— Какъ върви четенето? — пита Той.

— Днесъ не е много добре. Може да бѫде по-добре, — отговаря азъ.

Негово Величество не отговори нищо. Взе тебешира, приближи до дъската и написа: „Напредъ къмъ четене!“ После поглади тихо детето, безъ да го цълуне, и излъзе отъ стаята... На дъската остана да блести башиниятъ съветъ. Княгинята остана смутена. После съ особено старание поде работата си.

*

Думитъ и съветитъ на Царя-баша сѫ законъ за царскитъ деца. Той имъ е внушилъ такова уважение къмъ родното училище и учителя, че тѣ гледатъ на него съ особена почтъ.

Учителът е много добъръ. Той мното знае. Той дава всичко за доброто на децата. Учениците тръбва да му отврънатъ съ доброто си държание и прилежание, — тѣ сѫ казали и внушили царствените родители, и затова царската дъщеря-ученичка е образецъ на прилежание, добро държание, изпълнителност и редъ.

*

На 19 юлий тази година въ градината става дума за новото конче Боби, което сѫ изпратили за престолонаследника князъ Симеона.

— Не е много хубаво, — подхвърля Мария Луиза. — Дебели му сѫ краката!

Лицето на бащата-Царь става сериозно. Той хваща критикарката за ръжката, слага я да седне до него и строго казва:

— Дете, отвикни все да търсиш опакото на нѣщата! Всѣко нѣщо има и опака страна. Страшно лошо е, когато човѣкъ гледа опакото. Гледай нѣщата откъмъ лицето, отъ хубавата страна!...

Детето остана дълго замислено.

А какъ добре чувствуваха децата мислите на баща си!

Презъ януари тая година, Нейно Височество княгиня Мария Луиза пише писмо по случай имения денъ на Негово Величество. Изказва пожелания.

— Искамъ да му пожелая нѣщо, но то е трудно. Вечерь, когато татко е „дежурень“ при нась (идва при нась, преди да си легнемъ), поседне и каже: „Ехъ, работа, работа! . . .“ Искамъ да му пожелая по-малко да работи, та да си почине, да е по-спокоень! . . . — казва царската дъщеря.

Усмихвамъ се и питамъ:

— Кога мислите, че Негово Величество ще е по-спокоень?

— Когато работите на родината ни вървятъ добре. Когато войната свърши благополучно и всичко е добре за България. Азъ знамъ, така е! — И въ заключение царското дете пише: „Желаяти много щастие и благополучие на Родината ни.“ А като винетка на писмото нарисува знака на победата, преплетенъ съ българското знаме, съ четирилистна детелинка и подкова.

На 20 юни тази година на крайгодишната беседа Царствените родители слушаха своето дете — княгиня Мария Луиза. Съ кротка усмивка на устата, привель леко глава, Бащата слушаше въздоржените думи на своето надарено първородно чедо, което съ искрещи очи говорѣше и издигаше въ божество Родината си... Огнени бѣха думите на царската дъщеря и като балсамъ падаха въ душата на бащата... Тоя денъ той бѣше щастливъ.

После въ разговоръ ми каза:

— Азъ съмъ истински щастливъ, че моята дъщеря боготвори Родината си. Най-хубавото у нея е родолюбието ѝ. Азъ желая и занапредъ тя да крепне и върви въ тоя духъ. Това да се разрастне и развие. Азъ знамъ много князе и княгини, за които всичко е тѣхния благо-